

Приложение 2 Допълване между програмите, финансирани със средства от Европейските структурни инвестиционни фондове

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Развитие на научно изследователска инфраструктура и приложните изследвания	ОП НОИР	ЕФРР	Създаване и/или развитието на центрове за върхови постижения или центрове за компетентност <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	2) Иновации и инвестиции за интелигентен растеж
			Развитие и модернизиране на научната инфраструктура в съществуващи научни институции и висши училища <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Оптимизиране на мрежата от научни институти и висши училища, подобряване на учебната и социално-битовата среда и др., включително в системата на народната просвета. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Закупуване на нова или модернизиране на съществуваща апаратура, оборудване, материали, консумативи и др., включително в системата на народната просвета <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Насърчаване развитието на партньорски мрежи и съвместни инфраструктури/лаборатории между висши училища, центрове за върхови постижения, центрове за компетентност, бизнес организации. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Разпространение на знания в икономическата, техническата, регулаторната и научната област, свързана с развитието на сектор рибарство и аквакултури <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Укрепване на връзките между селското и горското стопанство и научноизследователската дейност и иновациите <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
Технологично развитие и иновации в предприятията	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции за засилване на иновационната дейност в предприятията чрез разработване и внедряване на иновативни продукти, услуги и бизнес модели; развойна дейност; партньорства между бизнес, университети и научни институции, инвестиции в инфраструктура за иновации и изследвания, подкрепа за стартиращи иновативни предприятия, включително чрез инструменти за финансов инженеринг за подкрепа за развитие на иновационния процес в предприятията и стартиране на бизнес <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
			Екоинновации - иновативни технологии, насочени към подкрепа на прехода към ресурсоефективна и зелена икономика" <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Стимулиране на иновациите и базата от знания в земеделието, храните и горското стопанство. Прилагане на Европейско партньорство за иновации за селскостопанска производителност и устойчивост. <i>(в рамките на тематична цел 1)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Иновативни решения в риболова и аквакултурите - въвеждане на нови или съществено подобрени риболовни продукти, нови или подобрени процеси и технологии, нов или подобрени системи за управление организация, включително на равнище преработка и предлагане; инвестиции, които добавят стойност към продуктите на риболова и аквакултурата <i>(в рамките на тематична цел 3 и 6)</i>	
	ОПРЧР	ЕСФ	Развитие на човешките ресурси във високотехнологични предприятия, въвеждане на иновативни, по-производителни и „по-зелени“ модели за организация на труда в предприятията, в т.ч. за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и за подобряване на социалния климат в предприятията. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Подобряване на достъпа до,	ПРСР	ЕЗФРСР	Подобряване достъпа до надежден интернет кат основа за разработване и ползване на ИКТ-базирани услуги и решения, които да допринесат за конкурентоспособността на местния бизнес и качеството на	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
използването и качеството на информационните и комуникационните технологии (ИКТ)			живота на местното население . Планираните инвестиции създават базисната инфраструктура в селските райони, която е основа за дейностите, финансирани от другите ОП <i>(в рамките на тематична цел 2)</i>	
	ОПНОИР	ЕСФ / ЕФРР	Развитие на ИКТ в образователните институции, научните звена и висшите учебни заведения ИКТ инфраструктура в научните организации, учебните заведения и училищата <i>(в рамките на ТЦ 2)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Предвидени са инвестиции за въвеждане на нови ИКТ-базирани услуги, производство и методи на разпространение, приложения за електронна търговия в предприятията и други <i>(в рамките на тематична цел 1 и 3)</i>	
Конкурентоспособност и продуктивност на предприятията	ОПРЧР	ЕСФ	Насърчаване създаването на нови работни места в сектора на информационните и комуникационните технологии. Развитие на дигиталните компетенции (ICT skills) на работната сила чрез осигуряване на достъп до професионални обучения и обучения за придобиване на ключови компетенции <i>(в рамките на тематична цел 8)</i> .	
	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции за обновление и усъвършенстване на технологиите с цел повишаване на ефективността на използване на ресурсите и капацитета на предприятията; консултантска и инвестиционна подкрепа за нововъзникващи или стартиращи предприятия; въвеждане на международно признати стандарти; покриване на изискванията за сертифициране на качеството и получаване на международно признати сертификати, въвеждане на интегрирани системи за управление на бизнеса и системи за автоматизирано проектиране, инженерна дейност и интернационализация на предприятията; национални изложения; привличане на чуждестранни инвеститори, подкрепа за развитите на системи за стандартизация, патентоване и управление на интелектуалната собственост, популяризиране на енергийната ефективност и ВЕИ, популяризиране и маркетинг на туризма и други <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Подкрепа за реструктурирането в областта на земеделието с приоритетно насочване на помощта към развитие на малките стопанства, младите фермери и подсекторите „животновъдство“, „плодове и зеленчуци“, „биологично производство, етерично-маслени и медицински култури“. Засилване на мерките за стопанствата за създаване на групи производители, къси вериги на доставка, развитие на пазари на местно ниво, хранително-вкусовата промишленост, както и за управлението на риска. Акцент в селскостопанското производство за повишаване конкурентоспособността на стопанствата е и подкрепата, насочена към хидромелиоративна инфраструктура. ПРСР ще подпомага инвестиции в стопанство и предприятия, с което се допълва дейностите по ОПИК, насочени към развитие на конкурентоспособна българска икономика <i>(в рамките на тематична цел 3)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Реструктуриране на риболовния флот, инвестиции за разширяване и модернизиране на съществуващи стопанства за аквакултура, добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури <i>(в рамките на тематични цели 3 и 6)</i>	
ОПРР	ЕФРР	Бизнес инфраструктура (включително индустриални паркове и площадки) - строителство, подобряване и реконструкция на съществуваща или развитие на нова техническа инфраструктура, свързана с бизнеса или такава в индустриални зони в рамки на ИПГВР <i>(в рамките на тематични цел 6)</i>		

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия	ОПРЧР	ЕСФ	Инвестиции в стартиране на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество, развитие на предприемачески, бизнес и управленски умения, информация, мотивиране, професионално ориентиране, кариерно консултиране, консултантски услуги и др., на самостоятелно заети лица. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Адаптиране на работниците, предприятията и предприемачите към промените	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки, насочени към повишаване на професионалната квалификация и/ или придобиване на нова, придобиване на ключови компетентности, обучения на работното място. Насърчаване на географската и професионалната мобилност на заетите лица. Подкрепа за фирмени практики за насърчаване равенството между мъжете и жените на работното място и съчетаване на професионалния, семейния и личния живот и премахване на джендър стереотипите; по-дългото оставане на пазара на труда за по-възрастните работници; подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила чрез внедряване на превантивни системи за мониторинг и контрол на рисковете за здравето и безопасността на работното място. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Нисковъглеродни технологии и енергийна ефективност	ОПИК	ЕФРР	Нисковъглеродни технологии и енергийна ефективност в предприятията - въвеждане на технологии за производство на енергия от ВИ в предприятията; Енергийна ефективност в производствени сгради, производствени процеси и мерки за намаляване използването на енергия, въвеждане на зелени технологии, услуги и еко-иновации. <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	3) Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж
	ПМДР	ЕФМДР	Въвеждане на ВЕИ технологии, енергийна ефективност в предприятията в сектор рибарство и аквакултура; инвестиции в оборудване на борда на корабите, целящи намаляване на емисиите на замърсители или парникови газове и увеличаване на енергийната ефективност на риболовните кораби; одити и схеми за енергийна ефективност в сектор аквакултура <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Подобряване ефективността на устойчиви отоплителни мрежи и инсталации <i>(в рамките на ТО 4)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Енергийна ефективност в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост – насочване на инвестициите към приоритетно финансиране в селското стопанство за ефективно използване на водните ресурси, инфраструктура за напояване, които целят да предотвратят прекомерните загуби на поливна вода. Изграждане и придобиване на енергийно ефективни сгради и оборудване в селското стопанство и преработвателната промишленост, както и производството на енергия от ВЕИ за собствена употреба от предприемачите. <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Енергийна ефективност при обновяване на публична инфраструктура - мерки за енергийна ефективност при обновяване на административните сгради на държавната и общинска администрация <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Енергийна ефективност при обновяване на съществуващия жилищен фонд - мерки за енергийна ефективност при обновяване на многофамилните жилищни сгради <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Насърчаване на нисковъглеродни стратегии за всички видове територии и особено в градските райони, включително насърчаване на устойчива градска мобилност и смекчаване на съответните мерки за адаптиране <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
Превенция и управление на риска	ОПОС	ЕФРР	Насърчаване на инвестициите за адресиране на специфични рискове от наводнения, осигуряващи устойчивост към бедствия, включително и развитие на системи за управление на бедствия- създаване на Национален център за управление на водите в реално време. <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Интервенции за превенция на риска от свлачища <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Управление на риска в селското стопанство <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Ресурсна ефективност и по-чиста околна среда	ОПРР	ЕФРР	Рехабилитация на промишлени обекти и замърсени земи, индустриални зони в градовете, чрез финансови инструменти и безвъзмездна финансова помощ <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на градската околна среда, в това число: възобновяване на терените за вторично застрояване и намаляване на замърсяването на въздуха; в рамките на инвестициите за подобряване на околната среда в градски райони зони за обществен отдиш, физически елементи на градската среда, спортна инфраструктура, улични мрежи, обществени паркинги <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПОС	КФ / ЕФРР	Насърчаване използването на иновативни технологии, насочени към подобряване опазването на околната среда и ресурсната ефективност <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Приспособяване на риболова към опазването на видовете чрез инвестиции в оборудване на риболовните кораби, насочено към постепенното преустановяване на изхвърлянията и постигане на максимален устойчив улов. Реконструкция на рибарски инфраструктура <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ОПИК	ЕФРР	Инвестиции осигуряване на ресурсната ефективност в сектора на индустрията	
Води	ОПОС	КФ / ЕФРР	Инвестиции във водния сектор - изграждане на ВиК инфраструктура в агломерации с над 2 000 е. ж. за постигане на съответствие със законодателните изисквания, приоритетно в агломерации с над 10 000 е.ж.; инвестиции и проучвания, свързани със системите за мониторинг на водите, вкл. в трансгранични водни тела; методологично и технологично осигуряване на дейностите по мониторинг на водите; проучвания и оценки във връзка с разработването на вторите и третите ПУРБ; изпълнение на проучвания и оценки за целите на изпълнението на Рамковата директива за морската стратегия. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i> Проучвания и оценки във връзка с разработването на вторите ПУРН. <i>(в рамките на тематична цел 5)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	В рамките на ПРСР ще се подпомага изграждане и обновяване на водоснабдителна инфраструктура и доизграждане и обновяване на системи за отвеждане и пречистване на отпадните води в агломерации под 2000 е.ж. в селските райони, с което се допълват дейностите подпомагани по ОПОС за намаляване на загубите на вода и опазване на околната среда. Увеличаване на ефективността на потреблението на водата в земеделието и подобряване на управлението на водите, включително управлението на торове и пестициди <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Мерки по отношение замърсяването от кораби, от пристанищни съоръжения и от други морски отпадъци, както и от добива на нефт и газ и решения, намаляващи въздействието на риболова и аквакултурите върху морската околна среда <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
Биоразнообразие и защита на природата	ОПОС	ЕФРР	Инвестиции свързани с изпълнение на Националната приоритетна рамка за действие за Натура 2000 и с екосистеми и техните услуги. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Подкрепа за прилагане на дейности за опазване на биоразнообразието, запазване и поддържане на ландшафта, подкрепа за райони с природни ограничения <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми в рамките на устойчивите риболовни дейности; Насърчаването на аквакултурите, осигуряващи услуги за околната среда и на биологичните аквакултури. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
Туризм	ОПРР	ЕФРР	Развитие на обществения туризъм и услуги по културното и природно наследство - обновяване на културна инфраструктура в градовете; развитие на природни, културни и исторически атракции от регионално, национално и световно значение; изграждане, ремонт, реконструкция на съпътстваща туристическа инфраструктура; подпомагане развитието на регионални продукти и пазарната информация; подкрепа за обекти с религиозно значение. <i>(в рамките на тематични цели 6 и 9)</i>	
	ОПИК	ЕФР	маркетинг на туризма на национално и регионално ниво <i>(в рамките на тематични цели 1 и 3)</i>	
	ПМДР	ЕФМДР	Мерки, свързани с диверсификацията на дейностите в рибарските райони към туризма <i>(в рамките на тематична цел 6 и 8)</i>	
	ПРСР	ЕФЗРСР	Мерки, свързани с развитие на туризма в селските райони	
Намаляване на замърсяването на въздуха	ОПТТИ	ЕФРР	Екологичен транспорт, развитие на екологични и ниско въглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчива градска мобилност, подобряване на инфраструктурата <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Мерки, насочени към устойчив и интегриран градски транспорт, отговарящ на европейската нормативна уредба за вредни емисии от двигателите и използване на алтернативни ЕИ в градския транспорт (транспортни средства, които не емитират или емитират по-малки количества прахови частици и намаляват консумацията на енергия <i>(в рамките на тематична цел 4)</i>	
	ОПОС	КФ	Мерки, насочени към подобряване качеството на атмосферния въздух, в т.ч.: преглед и анализ на общинските програми за качеството на атмосферния въздух – източници на въздействие, моделна оценка, мерки за постигане на съответствие и пр.; изграждане, при необходимост, на системи за ранно предупреждение за замърсяване на атмосферния въздух при неблагоприятни метеорологични условия; мерки, свързани със замяна на изпускателните устройства (retrofitting) на превозните средства за градски транспорт, с оглед намаляване на емисиите на атмосферни замърсители. Мерки за повишаване на административния капацитет на компетентните органи по изготвянето, изпълнението и контрола на общинските програми за качество на атмосферния въздух. Анализ на опита, в рамките на ЕС, по избор и прилагане на адекватни към местните условия мерки за подобряването на качеството на въздуха. Изпълнение на пилотен/ни проект/и, свързани с прилагането на специфични за местните условия мерки. <i>(в рамките на тематична цел 6)</i>	
Устойчив транспорт и транспортни системи	ОПТТИ	КФ ЕФРР	Насърчаване на мултимодалното единно европейско транспортно пространство, посредством инвестиции в Трансевропейската транспортна мрежа. Развитие на екологични и ниско-въглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчивата градска мобилност, включително речен и морски транспорт, пристанищата и мултимодалните връзки. <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
Подобряване на свързаността и достъпността на градовете	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на свързаността и достъпността на мрежата от градове и обектите на културното и природно наследство с TEN-T мрежата - изграждане на вторични пътни връзки до TEN-T мрежата и възли и други национални и регионални пътища <i>(в рамките на тематична цел 7)</i>	
Достъп до заетост	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки насочени към търсещите работа и неактивните лица, развитие на местните инициативи за заетост, и подкрепа за мобилността на работната сила; осигуряване на заетост след предоставяне на посреднически услуги и/или обучение; Възможности за по-нататъшно образование на младежи и активизиране на младите хора без трудова дейност. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
Самостоятелна заетост, предприемачество и	ОПРЧР	ЕСФ	Инвестиции в стартирането на самостоятелна стопанска дейност и предприемачество; предоставяне на консултантски услуги и обучение за започване на самостоятелна заетост; предприемачески бизнес и	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
създаване на предприятия			управленски умения; финансова подкрепа за стартиране на самостоятелна заетост; информация, мотивиране, професионално ориентиране, кариерно консултиране, консултантски услуги и др., на самостоятелно заети лица. Младежка заетост <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Инвестиции в стартиращи предприятия за дейности, извън земеделието в селските райони с цел разнообразяване на икономиката и създаване на заетост	
	ПМДР	ЕФМДР	Инвестиции в стартиращи предприятия за аквакултури в съответствие с Многогодишния национален стратегически план за аквакултурите <i>(2014-2020)</i>	
Адаптиране на работниците, предприятията и предприемачите към промените	ОПРЧР	ЕСФ	Повишаване на професионалната квалификация и/ или за придобиване на нова, придобиване на ключови компетентности, обучения на работното място; развитие на иновативни форми за учене през целия живот; Насърчаване на географската и професионалната мобилност на заетите лица. Подкрепа за фирмени практики за насърчаване равенството между мъжете и жените на работното място и съчетаване на професионалния, семейния и личния живот и премахване на джендър стереотипите; по-дългото оставане на пазара на труда за по-възрастните работници; подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила. <i>(в рамките на тематична цел 8)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Улесняване на разнообразяването, създаване на нови дейности, малки предприятия и работни места извън земеделието в селските райони	
	ПМДР	ЕФМДР	Улесняване на диверсификацията и създаването на работни места чрез създаване на предприятия извън търговския риболов; дейности по преквалификация и допълнителни дейности извън риболова, като например образователни дейности и туризъм. Насърчаване на човешкия капитал, социалния диалог и създаването на мрежи в сектори рибарство и аквакултура <i>(в рамките на тематична цел 3 и 8)</i>	
Образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и от семейства на имигранти и бежанци	ОП НОИР	ЕСФ	Подкрепа за дейностите заложи в Националната стратегия за интегриране на ромите <i>/2012-2020/</i> и плановете за нейното изпълнение в областта на образователната интеграция. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Приобщаващо образование и личностно развитие	ОП НОИР	ЕСФ	Въвеждане на система за ранно оценяване на образователните потребности; подкрепа на ученици с девиантно поведение за продължаване на образованието и за социално включване; подкрепа на деца и ученици с изяви дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Мерки насочени към насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и стимулиране на местното развитие в селските райони, включително и чрез ЛИДЕР подхода <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Активно включване	ОПРЧР	ЕСФ	Предоставяне на подкрепящи услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги, за деца, младежи, семейства с деца, възрастни хора и уязвими групи от населението. Подобряване качеството на живот на уязвими групи чрез замяна на институционалния модел на грижа със социални услуги в общността. Осигуряване на необходимите ресурси и услуги за премахване на институционалния модел на грижа за децата чрез създаване на мрежи от социални услуги в общността. Осигуряване на необходимите	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
			ресурси за премахване на институционалния модел на грижа за възрастните хора и хората с физически увреждания и умствена изостаналост чрез създаване на мрежа от социални услуги в семейна среда или в среда, близка до семейната. Подкрепа за личностно развитие и социално включване чрез социални услуги, реализирани от организации на и за хора с увреждания и други специализирани доставчици. Доставка на обзавеждане и оборудване <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
	ОПРР	ЕФРР	Подкрепа за изграждане на подходяща социална инфраструктура за осигуряване на достъп до качествени социални услуги в общността за деца, семейства, хора с увреждания, уязвими групи, лица, напускащи специализирани институции и др. Инфраструктурни мерки във връзка с процеса по деинституционализация на деца и възрастни (ЦНСТ, защитени жилища, дневни центрове за деца с увреждания, центрове за социална рехабилитация и интеграция, центрове по превенция за деца и семейства от различни уязвими групи); Инфраструктурни мерки извън процеса по деинституционализация на деца и възрастни (дневни центрове, приюти, кризисни центрове, социални общежития, центрове за работа с деца на улицата, кризисни центрове, дневни центрове консултативни центрове) <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Интеграция на маргинализирани общности като ромите	ОПРЧР	ЕСФ	<p>Мерки, насочени към активиране на икономически неактивни лица, посредничество за намиране на работа, професионално информиране и консултиране, психологическо подпомагане, мотивационно обучение, предоставяне на обучение, включване в стажуване, чиракуване, заетост.</p> <p>Условия и ресурси за продължаване процесите на образователна интеграция и десегрегация; междусекторни услуги за ранно детско развитие; Превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на училище; Реинтеграция на отпаднали ученици от образователната система; образователни услуги за даровити деца и младежи; образователни услуги за младежи и студенти с цел подобряване достъпа им до висше образование; Целеви програми и мерки за увеличаване обхвата на деца от маргинализирани общности в услуги за ранно детско развитие; ограмотяване на възрастни.</p> <p>Подобряване достъпа до социални и здравни услуги; повишаване на здравната култура на маргинализираните общности, дейности за развиване на родителски умения и насърчаване на добри практики за грижа за децата; Предоставяне на интегрирани междусекторни услуги; насърчаване на семейното планиране и отговорното родителство; Подкрепа за инициативи за преодоляване на стереотипи и дискриминацията; Подкрепа за инициативи за популяризиране на културната идентичност на етнически общности, вкл. чрез стимулиране развитието на традиционни дейности и таланти (занаяти и изкуства). <i>(в рамките на тематична цел 9)</i></p>	
	ОПРР	ЕФРР	Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение <i>(в рамките на тематична цел 9)</i> .	
Социално включване на уязвими групи чрез подкрепа на социалната икономика	ОПРЧР	ЕСФ	Подкрепа за дейността на социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания. Социална и професионална интеграция на представители на уязвимите групи в сектора на социалната икономика. Оборудване и адаптиране на работни места за нуждите на хора с увреждания <i>(в рамките на тематична цел 9)</i>	
Здравеопазване	ОПРЧР	ЕСФ	Подобряване достъпа до здравеопазване и подпомагане на здравната профилактика на населението, в	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
			т.ч. чрез целеви действия, насочени към уязвими групи (в рамките на тематична цел 9) Развитие на системата за специализации, поддържане на квалификацията, продължаващо обучение и оценка на знанията и уменията на медицинските специалисти (в рамките на тематична цел 11).	
	ОПРР	ЕФРР	Здравна инфраструктура - оборудване, обзавеждане и строително-ремонтни работи на структурите за спешна помощ (включително закупуване на линейки); оборудване, обзавеждане и строително-ремонтни работи за високотехнологични звена за диагностика и лечение на социално-значими заболявания в лечебните заведения с над 51 % държавно участие и общински лечебни заведения в съответствие с Национална здравна стратегия до 2020 г. и Националната здравна карта (в рамките на тематична цел 9)	
	ОПИК	ЕФРР	Мерки в областта иновации и обновяване и усъвършенстване на технологии, въвеждане на международните стандарти и сертификация на качеството, системи за управление, енергийна и ресурсна ефективност, интернационализация и други за подкрепа на предприятията в сектора, включително частни болници. (в рамките на тематични цели 1, 3, 4 и 6)	
Друга социална инфраструктура допринасяща за регионално и местно развитие	ОПРР	ЕФРР	Инфраструктурни мерки във връзка с процеса по деинституционализация на деца и възрастни (ЦНСТ, защитени жилища, дневни центрове за деца с увреждания, центрове за социална рехабилитация и интеграция, центрове по превенция за деца и семейства от различни уязвими групи); Инфраструктурни мерки извън процеса по деинституционализация на деца и възрастни (дневни центрове, приюти, кризисни центрове, социални общежития, центрове за работа с деца на улицата, кризисни центрове, дневни центрове консултативни центрове) (в рамките на тематична цел 9)	
	ПРСР	ЕЗФРСР	Изграждане или обновяване на социална инфраструктура в селските райони, която не е включена в процеса на деинституционализация (в рамките на тематична цел 9)	
Социална жилищна инфраструктура	ОПРР	ЕФРР	Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение (в рамките на тематична цел 9)	
Развитие на човешките ресурси в сектора на науката и висшето образование	ОПНОИР	ЕСФ	Повишаване на квалификацията на заетите в сферата на науката и висшето образование; грантове в подкрепа на докторанти; подкрепа за мобилност на докторанти, пост-докторанти, специализанти и учени; подкрепа за мобилност на преподаватели във висшите училища, включително и като допълнително финансиране по други програми за мобилност в рамките на ЕС(в рамките на тематична цел 10)	
Повишаване на качеството на висшето образование	ОП НОИР	ЕСФ	Подобряване на системите за управление и финансиране на висшите училища; въвеждане на системи за наблюдение и контрол; подобряване на методите за преподаване и оценяване на студентите. (в рамките на тематична цел 10)	
Повишаване на привлекателността и подобряване на качеството на професионалното образование	ОП НОИР	ЕСФ	Системи за планиране на обучението в зависимост от нуждите на пазара на труда на национално и регионално ниво; въвеждане на гъвкави форми на обучение в професионалното образование; стимулиране на учениците, обучаващи се в професионални направления от приоритетните области на икономиката; актуализиране на учебното съдържание в сътрудничество с бизнеса; прилагане на система за трансфер на кредити в професионалното образование(в рамките на тематична цел 10).	
Насърчаване на връзките между	ОП НОИР	ЕСФ	Актуализация на учебните програми в професионалното и висшето образование с участие на работодателите; учебно-тренировъчните фирми в професионалните гимназии; разработване и	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
професионалното образование, висшето образование, науката и бизнеса			прилагане на политики и мерки за развитие на „обучение чрез работа“; стимулиране на образованието в областите на инженерно-техническите и природните науки; учебно-тренировъчните фирми в професионалните гимназии, симулиращи дейности в реални работни условия; участие в национални и международни конкурси по предприемачество. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки в изпълнение на Стратегията за превенция и намаляване на отпадащите и преждевременното напусналите образователната система; подкрепа за общински и/или училищни програми за подобряване на достъпа и задържане на учениците; ученически стипендии; извънкласни и извънучилищни дейности в подкрепа на задържането; подкрепа за плавния преход от предучилищно към училищно образование. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Повишаване на качеството на предучилищното и училищното образование	ОП НОИР	ЕСФ	Инвестиции в усъвършенстване системата за оценяване на учениците; участие в национални и международни изследвания; въвеждане на модерни технологии и средства в образователния процес; разработване и актуализиране на учебните планове и програми; подобряване на управлението на институциите и процесите в системата на предучилищното и училищното образование; доставка на обзавеждане и оборудване. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Квалификация на педагогическите специалисти	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за квалификация на педагогическите специалисти; развитие на млади педагогически специалисти; подобряване на условията за усъвършенстване и придобиване на нови личностни и професионални умения, развитие на партньорски мрежи; и кариерното развитие на педагогическите специалисти. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Подобряване на достъпа до висше образование	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за подобряване на качеството на висшето образование и повишаване на броя на завършилите висше образование във възрастовата група на 30-34-годишните до 36% към 2020 г. и създаване на условия за развитие на личностни и професионални знания и умения през целия живот. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
Насърчаване на ученето през целия живот	ОПНОИР	ЕСФ	Мерки за кариерното ориентиране и консултиране на ученици и студенти; неформалното образование; дейности, свързани с валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и /или самостоятелно учене; ограмотвяване на възрастни; въвеждане или модернизиране на системи за дистанционно и електронното обучение; дейности по Националната квалификационна рамка и разработване на секторни квалификационни рамки. <i>(в рамките на тематична цел 10)</i>	
	ОПРЧР	ЕСФ	Мерки за предоставяне на обучения за заети лица, в т.ч. професионални обучения, обучения за придобиване на ключови компетентности, обучения за придобиване на специфични за конкретни сектори и/или работни места умения и др. Разработване и внедряване на системи за съобразено с нуждите на работодателите системи за обучение на заети лица, отговарящи на високи стандарти за качество. Развитие на иновативни форми за учене през целия живот <i>(в рамките на тематична цел 10)</i> .	
Образователна инфраструктура (висше, професионално и обучение за възрастни) и образователна инфраструктура в училища и детски градини	ОПРР	ЕФРР	Подобряване на сградния фонд на държавни училища, както и на висши учебни заведения Подобряване на сградния фонд на училищата за основно и средно образование (Стратегия на МОМН) и детските градини <i>(в рамките на тематична цел 10)</i> .	
	ПРСР	ЕЗФСР	Дейности, свързани с образователна инфраструктура с местно значение в селските райони, в съответствие със стратегията на МОМН, с което допълва подпомаганата инфраструктура от ЕФРР, насочена към цялостно подобряване на учебния процес, осигуряване на възможности за целодневно обучение и извънкласни дейности и цялостно повишаване на мотивацията на учащите чрез по-добрата среда цел 10).	

Област на допълване	Програма	Фонд	Планирани инвестиции	Приоритет на СП
<p>Повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система</p>	ОПДУ	ЕСФ	<p>Инвестиции, свързани с повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация и съдебната система - интелигентно регулиране; развитие на гъвкава и адаптивна структура на администрацията; усъвършенстване на политиките за развитие на човешките ресурси; насърчаване участието на гражданското общество в управлението <i>(в рамките на ТЦ 11)</i></p> <p>Инвестиции, свързани с повишаване на капацитета, ефективността и ефикасността на съдебната система: укрепване на капацитета на правосъдните и правоприлагащите органи; повишаване на квалификацията на магистратите, съдебните служители и разследващите органи. <i>(в рамките на тематична цел 11)</i></p>	<p>4). Добро управление и достъп до качествени административни услуги</p>
	ОПРЧР	ЕСФ	<p>Планиране, управление и адаптиране на политиките в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалното включване и здравеопазването; подобряване организацията и качеството на обслужването на гражданите и бизнеса, координацията в и между институциите, работещи в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването; изграждане и развитие на информационни и комуникационни системи на национално и местно равнище; подобряване управлението на човешките ресурси в административните структури в сферата на пазара на труда, условията на труд, социалните услуги и здравеопазването; Подкрепа за дейността на компетентните за България служби от мрежата на Европейските служби по заетостта (EURES); Насърчаване на мрежи и партньорства за въвеждане на нови подходи за развитие на транснационалната мобилност на работната сила. <i>(в рамките на тематична цел 11)</i></p>	
ОПДУ	ЕСФ	<p>Предоставяне на качествени услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление и правосъдие: развитие и надграждане на информационната инфраструктура; въвеждане на нови и подобряване на съществуващите услуги, включително интегриране и електронизация; повишаване на информираността на гражданите за дейността и отговорностите на държавните институции и предоставяне на публичен достъп до бази данни; инвестиции, свързани с електронното правосъдие: внедряване на информационни системи, ориентирани към обслужването <i>(в рамките на ТЦ 11)</i></p>		
ОПДУ	ЕСФ	<p>Инвестиции, свързани с поддържане, развитие и оптимизиране на управлението, координацията, мониторинга, контрола и одита на средствата от ЕС; развитие и усъвършенстване на информационните системи за управление на средствата от ЕС. <i>(в рамките на тематична цел 11)</i></p>		